Motheo Onderwysdistrik

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL
Memorandum

Vraestel 2

Mei/Junie 2014

PUNTE: 80
GRAAD 11

Hierdie memorandum bestaan uit 9 bladsye.

■ ALGEMEEN

1. Gebruik die rubrieke in die assesseringsriglyne.

2. As skryfstukke **heeltemal** uit die vraestel saamgeflans word/dele van opdragte uit die vraestel word net so oorgeskryf, sal die skryfstuk nie logies opeenvolg nie en die leerder ontvang dan **geen punte nie**. Kommentaar sal wees: **Geen eie werk nie/Saamgeflans.**

3. As ’n onderwerp misgetas is, word die leerder se antwoordeboek na die senior nasiener verwys. Die kandidaat moet volgens die rubriek baie laag op inhoud aangeslaan word.

SIMBOLE/TEKENS BY DIE NASIEN

VERDUIDELIKING	SIMBOOL	BESKRYWING
Woordorde	**(. . .)**	Hakies
Spelfout	__	Kort strepie onder ’n woord
Woordkeuse	***/***	Haal met ’n streep deur
Tydfoute	**T** (in die kantlyn)	Hoofletter ***T***
Woord(e) weggelaat	**^**	Weggelaatteken
Paragraafindeling	***//***	Dubbel skuinsstreep
Herhaling	**hh** (in die kantlyn)	Dubbele ***hh***
Onduidelik/onverstaanbaar	∫ (in die kantlyn)	Kronkelstreep
Saamgeflans uit vraestel	**Vr** (in die kantlyn)	Hoofletter **V** kleinletter **r**

■ NEERSKRYF VAN PUNTE

1. Gebruik die korrekte rubriek vir elke tipe skryfstuk.

AFDELING A

KRITERIA	PUNTE
INHOUD EN BEPLANNING	28
TAAL, STYL EN REDIGERING	7
STRUKTUUR	5
TOTAAL	40

AFDELING B EN C

KRITERIA	PUNTE
INHOUD EN BEPLANNING EN FORMAAT	14
TAAL, STYL EN REDIGERING	6
TOTAAL	20

2. Assesseer die kandidaat se skryfstuk volgens Inhoud en beplanning, Taal, styl en redigering en struktuur na aanleiding van die **sewe kodes**.

3. Tel die drie punte bymekaar.
   Skryf net EEN punt neer, bv. 21.
4. Hou die **persentasies** by die kodes in gedagte. Dis 'n hulpmiddel.
5. Skryf die punt volgens die rubriek só neer:

Bv Opstel		
Inhoud en beplanning:	K 4	15
Taal, styl en redigering:	K 3	3
Struktuur:	K 5	3
Totaal:		**21/40**

■ AFDELING A: OPSTEL (200 – 250 woorde)

LET WEL: Die riglyne wat by die vrae gegee is, hoef nie gevolg te word nie. Die vraag is of die opdrag deur die kandidaat uitgevoer is.

VERHALENDE OPSTEL

Dis 'n interessante vertelling van 'n storie/gebeurtenis(-se) (gewoonlik uit die verlede). Dit kan vanuit enige perspektief geskryf word.

- Die inleiding moet treffend wees.
- Dit het 'n sterk storielyn.
- Uitbeelding van karakter(s) is geloofwaardig waar van toepassing.
- Die leser se belangstelling moet deurgaans behou word.
- 'n Funksionele samehang in die ontvou van die storie is belangrik.
- Gebruik gepaste taal en styl vir die tekssoort.
- 'n Treffende/buitengewone slot rond dit finaal af.

BESKRYWENDE OPSTEL

Die skrywer beskryf iets/iemand soos hy/sy dit ervaar (dis moeilik om iets te beskryf wat nie eerstehands ervaar is nie) en stel die leser in staat om die onderwerp wat beskryf word, net so lewendig soos hy/sy te beleef.

- Die inleiding moet treffend wees.
- Dit kan enige atmosfeer hê; dit kan ook saaklik wees.
- Dit behoort 'n prentjie met woorde te teken.
- Gebruik interessante en beskrywende woorde.
- Woorde en uitdrukkings moet versigtig gekies word om die gewenste effek te verkry.
- Gebruik sintuiglike waarnemings: soos jy dit sien, hoor, voel, ruik en proe.
- Gebruik gepaste taal en styl vir die tekssoort.
- 'n Treffende/buitengewone slot rond dit finaal af.

TOTAAL AFDELING A: [40]

■ AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE

VRAAG 2.1 VRIENDSKAPLIKE BRIEF

INHOUD

- Inligting oor die skrywer moet aan ’n penvriend gegee word.
- In geselstrant geskryf.

FORMAAT

- Die adres word regs bo geskryf.
- Die datum word voluit geskryf
- Die aanhef word teen die linkerkantlyn geskryf en is informeel
- Die inleidingsparagraaf gee die rede vir die brief
- ‘n Reël word tussen die paragrawe oopgelaat
- “Groete’ word as ‘n aparte paragraaf hanteer. Groete is nie verpligtend nie
- Die slot is: jou vriend/in Slegs die naam van die skrywer / skryfster
- Daar is geen punktuasie in die adres, aanhef of slot nie

VRAAG 2.2 TOESPRAAK

INHOUD

- Die leerder moet ’n toespraak skryf oor die gevare van dwelms.

FORMAAT

• Die inleiding moet só interessant wees dat dit die gehoor se aandag onmiddellik boei. Die openingsin is baie belangrik.
• Elke paragraaf handel oor ’n nuwe feit.
• Die inhoud moet bruikbaar en geskik wees.
• Die inhoud moet georden en logies wees.
• Die taal, styl en register moet by die gehoor en die onderwerp pas.
• Kort en kragtige sinne het trefkrag.
• Koherensie (samehang) is baie belangrik.
• Die slot moet die gehoor prikkel en oortuig.

VRAAG 2.3: DIALOOG
INHOUD

- Dialoog tussen leerder en sy/haar held

FORMAAT

Die sprekers se name staan teen die kantlyn. Daar is ’n dubbelpunt na die naam.
• Daar word geen aanhalingstekens gebruik nie.
• ’n Reël word na elke spreker (spreekbeurt) oopgelaat.
• Ekstra inligting word tussen hakies geskryf

TOTAAL: AFDELING B: [20]

■ AFDELING C: KORTER TEKSTE

VRAAG 3.1 RIGTINGAANWYSINGS

INHOUD

- Ses sinne moet gegee word..

FORMAAT

Elke sin begin met ’n werkwoord

VRAAG 3.2 ADVERTENSIE

INHOUD

* Die advertensie moet die volgende vrae beantwoord.
  - Wanneer die toespraak is
  - Waar die toespraak gehou gaan word
  - Hoe laat die toespraak begin
  - Wie kan almal na die toespraak kom luister
  - Watter kos daar te koop sal wees

VRAAG 3.3 DAGBOEKINSKRYWING

INHOUD

- Moet gaan oor twee dae van ’n kuier by ’n vriend

FORMAAT

- Een paragraaf oor elke dag word geskryf.

TOTAAL AFDELING C: [20]

GROOTTOTAAL: 80

AFDELING A: OPSTEL
TWEEDE ADDISIONELE TAAL

40 PUNTE	KODE 7 Uitstaande 80-100%	KODE 6 Verdienstelik 70-79%	KODE 5 Beduidend 60-69%	KODE 4 Voldoende 50-59%	KODE 3 Matig 40-49%	KODE 2 Basies 30-39%	KODE 1 Ontoereikend 0-29%
INHOUD EN BEPLANNING **28 PUNTE**	**22½-28** -Inhoud is treffende, begrip van onderwerp. -Idees uitdagend en volwasse.- Beplanning en/of eerste poging lei tot gepaste opstel.	**20-22** -Deeglike interpre-tasie van onderwerp. -Idees interessant en verbeeldingryk. -Beplanning en/of eerste poging lei tot redelike gepaste opstel.	**17-19½** -Goeie interpretasie van onderwerp. -Idees interessant en oortuigend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n redelike, gepaste opstel .	**14-16½** Voldoende interpre-tasie van onderwerp. -Idees gewoon en diepte ontbreek. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n aanvaarbare opstel vir TAT	**11½ -13½** -Gewoon met leemtes in samehang.- Idees meestal relevant, herhalend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot gemiddelde,koherente en verstaanbare opstel	**8½-11** -Inhoud dikwels onverstaanbaar. Gebrek aan samehang. -Idees is min en dikwels herhalend. -Onvoldoende beplanning en/of eerste poging. Opstel nie goed aangebied nie.	**0-8** -Inhoud nie ter sake nie. Geen samehang nie. -Idees verwarrend. -Beplanning en/of eerste poging ontbreek heeltemal. Swak opstel.
TAAL, STYL EN REDIGERING **7 PUNTE**	**6-7** -Toon kritiese taalbewustheid. -Effektiewe gebruik van taal en punktuasie. -Maak van figuurlike taal gebruik. -Woordkeuse is toepaslik/uitmuntend. -Styl gee akkurate weergawe van onderwerp d.m.v. woordkeuse. -Opstel feitlik foutloos na proeflees en redigering.	**5** -Enkele tekens van kritiese taalbewustheid. -Taal en punktuasie redelik onder beheer, kan figuurlike taal gebruik. -Woordekeuse meestal geskik. -Styl gee geskikte weergawe van onderwerp d.m.v. woordkeuse. -Opstel meestal foutloos na proeflees en redigering.	**4½** -Beperkte bewyse van kritiese taal-bewustheid -Taal en punktuasie: meestal korrek. -Woordkeuse is redelik beperk, maar gepas vir opstel. -Styl redelik toepaslik en voldoen aan vereistes vir onderwerp. -Redelik foutloos na proeflees en redigering.	**3½-4** -'n Aanduiding van kritiese taalbewust-heid -Taal baie eenvoudig en punktuasie voldoende. -Woordkeuse effens beperk, maar voldoende vir onderwerp. -Styl bietjie in ooreenstemming met vereistes vir die onderwerp. -Opstel het steeds foute na proeflees en redigering.	**3** -Taal beperk en punktuasie dikwels foutiewelik gebruik.. -Woordkeuse basies en beperk. -Styl toon gebrek aan samehang en nie geskik vir onder-werp. -Opstel het steeds baie foute na proeflees en redigering.-	**2½** -Gebrekkige taal en punktuasie. -Woordkeuse baie beperk. -Styl pas nie by onderwerp nie. -Opstel is besaai met foute ten spyte van proeflees en redigering.	**0-2** -Ernstige gebrek aan taal en punktuasie. -Woordkeuse is verwarrend. -Styl gebrekkig in alle opsigte. -Opstel is besaai met foute en verwarrend t.s.v. proeflees en redigering.
STRUKTUUR **5 PUNTE**	**4-5** -Ontwikkeling van onderwerp samehangend met verbeeldingryke detail. -Sinne en paragrawe samehangend saamgestel, dra betekenis goed oor. -Lengte is korrek.	**3½** -Ontwikkeling van onderwerp logies. Koherent. -Sinne en paragrawe geskik saamgestel, betekenis is duidelik. -Lengte is korrek.	**3** -Ontwikkeling van net 'n paar relevante details. -Sinne en paragrafering redelik saamgestel, betekenis is duidelik. -Lengte is korrek.	**2½** -Onderwerp bevat sommige idees; noodsaaklike detail egter ingesluit. -Sinne en paragrawe het leemtes, maar betekenis is duidelik. -Lengte is amper korrek.	**2** -Daar is bewys van ontwikkeling van sommige noodsaaklike idees. -Sinne en paragrawe foutief, maar betekenis is duidelik. -Lengte is te kort/ te lank.	**1½** -Dwaal soms van die onderwerp af. algemene gedagte-gang moeilik om te volg. -Sinskonstruksie en paragrafering baie elementêr saamgestel. -Lengte is te kort/ te lank.	**0-1** -Afgedwaal van die onderwerp. -Sinskonstruksie en paragrafering: deurmekaar en ondeurdag. -Lengte is heeltemal te kort/te lank.

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKS TWEEDE ADDISIONELE TAAL

20 PUNTE	KODE 7 Uitstaande 80-100%	KODE 6 Verdienstelik 70-79%	KODE 5 Beduidend 60-69%	KODE 4 Voldoende 50-59%	KODE 3 Matige 40-49%	KODE 2 Basies 30-39%	KODE 1 Ontoereikend 0-29%
INHOUD, EN BEPLANNING EN FORMAAT. **14 PUNTE**	**11½-14** -Baie goeie kennis van vereiste van teks. -Behou deurgaans fokus op onderwerp, geen afwykings nie. -Inhoud en idees koherent, alle detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n baie gepaste teks. -Al die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ uitmuntend.	**10-11** -Goeie kennis van vereistes van teks. -Behou fokus; byna geen afwykings nie. -Inhoud en idees redelik samehangend alle details ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n redelike gepaste en koherente teks. -Al die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ verdienstelik	**8½-9½** -Redelike kennis van vereistes van teks. -Behou fokus; onbenullige afwykings. -Inhoud en idees samehangend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n redelike gepaste en koherente teks. -Die meeste van die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ beduidend.	**7-8** -Voldoende kennis van vereistes van teks. -Inhoud wyk af van onderwerp, maar dit belemmer nie die oorhoofse betekenis nie. -Inhoud en idees voldoende koherent, sommige van die detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n bevredigende teks vir TAT. -Die meeste van die nodige reëls vir die formaat is voldoende toegepas.	**6-6½** -'n Gemiddelde kennis van vereistes van teks. Respons op geskrewe teks toon oppervlakkige fokus. -Wyk af van onderwerp,betekenis is plek-plek vaag. -Inhoud en idees gemiddeld koherent, basiese detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot gemiddelde/redelike**,** verstaanbare teks vir TAT. -Kennis van die nodige reëls vir die formaat is gemiddeld, kritiese, nalatige foute is gemaak.	**4½-5½** -'n Elementêre kennis van vereistes teks. Respons op geskrewe teks toon 'n beperkte fokus. -Inhoud wyk af van onderwerp betekenis is plek-plek verwarrend. -Inhoud en idees omtrent nie koherent min detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging gebrekkig, teks nie goed aangebied nie. -Kennis van die nodige reëls vir die formaat is vaag.	**0-4** -Geen kennis van vereistes van teks nie. Respons op teks toon baie beperkte fokus. -Inhoud wyk af van onderwerp, betekenis is plek-plek verwarrend. -Inhoud en idees is nie koherent, te min detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging nie gedoen nie. Swak aanbieding van teks. -Geen kennis van die nodige reëls vir die formaat nie, ontoereikend.
TAAL, STYL EN REDIGERING **6 PUNTE**	**5-6** -Al die nodige reëls van formaat is toegepas. -Teks is meestal grammatikaal akkuraat; en goed saamgestel. -Woordeskat meestal Toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl meestal toepaslik. -Teks feitlik foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek.	**4½** -Goed saamgestel en redelik akkuraat. -Woordeskat is redelik toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl meestal toepaslik. -Teks oorwegend foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek.	**4** -Goed saamgestel en redelik akkuraat -Woordeskat is redelik toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl redelik toepaslik. -Teks redelik foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek.	**3-3½** -Voldoende saamgestel Foute belemmer nie vloei. -Woordeskat is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl redelik voldoende. -Teks het steeds redelike hoeveelheid foute na proeflees en redigering. -Lengte is amper korrek- .	**2½** -Basies saamgestel. Verskeie foute. -Woordeskat is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl toon gebreke. -Teks het steeds baie foute na proeflees en redigering. -Lengte is te kort/ te lank.	**2** -Swak en moeilik om te volg. -Woordeskat benodig remediëring en is nie geskik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. -Styl amper nie geskik vir onderwerp. -Teks is besaai met foute ten spyte van proeflees en redigering. -Lengte is te kort/ te lank.	**0-1½** -Teks is swak saamgestel en baie moeilik om te volg. -Woordeskat benodig ernstige remediëring en is nie toepaslik vir doel van teks. -Styl pas nie by onderwerp nie. -Opstel is besaai met foute en verwarrend ten spyte van proeflees en redigering. -Lengte is heeltemal te kort/te lank.

AFDELING C: KORTER TRANSAKSIONELE TEKSTWEEDE ADDISIONELE TAAL

20 PUNTE	**KODE 7 Uitstaande 80-100%**	**KODE 6 Verdienstelik 70-79%**	**KODE 5 Beduidend 60-69%**	**KODE 4 Voldoende 50-59%**	**KODE 3 Matige 40-49%**	**KODE 2 Basies 30-39%**	**KODE 1 Ontoereikend 0-29%**
INHOUD, BEPLANNING EN FORMAAT **14 PUNTE**	**11½-14** -Baie goeie kennis van vereistes van teks. -Behou deurgaans fokus; geen afwykings. -Inhoud en idees koherent, het detail wat onderwerp ondersteun. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n baie gepaste teks. -Al die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ Uitmuntend.	**10-11** -Goeie kennis van vereistes van teks. -Behou fokus, byna geen afwykings nie. -Inhoud en idees koherent, detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n redelik saamgestelde, koherente en gepaste teks. -Al die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ Verdienstelik	**8½-9½** -Redelike kennis van vereistes van teks. -Behou fokus; onbenullige afwykings. -Inhoud en idees redelik koherent, -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n gepaste, koherente teks. -Meeste van die nodige reëls vir die formaat is toegepas/ beduidend	**7-8** -Voldoende kennis van vereistes van teks. -Inhoud wyk af van onderwerp, maar dit belemmer nie die betekenis nie. -Inhoud en idees voldoende koherent, sommige detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging lei tot bevredigende teks vir TAT. -Kennis van die nodige reëls vir die formaat is voldoende.	**6-6½** -Gemiddelde kennis van vereistes teks. Respons op geskrewe teks toon beperkte fokus. -Inhoud wyk af van onderwerp,betekenis is plek-plek vaag. -Inhoud en idees gemiddeld, koherent, basiese detail onder-steun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging: lei tot 'n gemiddelde/ redelike,verstaan-bare teks vir TAT. -Kennis van die nodige reëls vir die formaat is gemiddeld. Kritiese, nalatige foute is begaan.	**4½-5½** -Elementêre kennis van vereistes teks. Respons op geskrewe teks toon beperkte fokus. -Inhoud wyk af van onderwerp, betekenis is plek-plek verwarrend. -Inhoud en idees min koherent; min detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging gebrekkig. Teks nie goed aangebied nie. -Kennis van die nodige reëls vir die formaat is vaag/basies.	**0-4** Geen kennis van vereistes van teks nie. Respons op teks toon baie beperkte fokus. -Inhoud wyk af van onderwerp, beteke-nis is verwarrend. -Inhoud en idees nie koherent nie, baie min detail onder-steun die onderwerp. -Beplanning en/of eerste poging nie gedoen nie. Swak aanbieding van teks. -Geen kennis van die nodige reëls vir die formaat nie/ ontoereikend.
TAAL, STYL EN REDIGERING **6 PUNTE**	**5-6** -Grammatikaal akkuraat en goed saamgestel. -Woordeskat is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl meestal toepaslik. -Teks grootliks foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek.	**4½** -Goed saamgestel en akkuraat. -Woordeskat is redelik toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl meestal toepaslik. -Teks feitlik foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek..	**4** -Goed saamgestel en redelik akkuraat. -Woordeskat redelik toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl redelik toepaslik. -Teks redelik foutloos na proeflees en redigering. -Lengte is korrek.	**3-3½** -Voldoende saamgestel foute belemmer nie vloei van teks. -Woordeskat is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. -Styl redelik voldoende. -Teks het steeds foute na proeflees en redigering. -Lengte is amper Korrek.	**2½** -Basies saamgestel. Verskeie foute. -Woordeskat is beperk en nie baie van pas vir doel, gehoor en konteks. -Styl toon gebreke. -Teks het steeds baie foute na proeflees en redigering. -Lengte is te kort/ te lank.	**2** -Swak en moeilik om te volg. -Woordeskat benodig remediëring en is nie geskik vir doel, gehoor en konteks nie. -Styl amper nie geskik vir onderwerp nie. -Teks is besaai met foute ten spyte van proeflees en redigering. -Lengte is te kort/te lank.	**0-1½** -Swak saamgestel en verwarrend. -Woordeskat benodig ernstige remediëring en is nie toepaslik vir doel van teks. -Styl pas nie by onderwerp nie. -Opstel is besaai met foute en verwarrend ten spyte van proef-lees en redigering. -Lengte is heeltemal te kort/te lank.